

STRATEGIE PREVENCE ŠKOLNÍ NEÚSPĚŠNOSTI

školní rok 2025/2026

Strategie předcházení školní neúspěšnosti vychází z vyhlášky č. 27/2016 sb. S žáky ohroženými školní neúspěšností může pracovat výchovný poradce, školní psycholog, metodik prevence a kterýkoli pedagogický pracovník. Ve spolupráci s třídními učiteli a vyučujícími jednotlivých předmětů zajišťuje žákům se SVP poskytování doporučených podpůrných opatření. Třídní učitelé vyhodnocují prospěch žáků ve třídě, u neprospívajících žáků zjišťují příčinu neúspěchu. Vyhodnocují příčinu zhoršení prospěchu a v případě potřeby spolupracují se školním psychologem či školním speciálním pedagogem.

Neúspěchem ve škole mohou být ohroženi:

- žáci se speciálně vzdělávacími potřebami
- žáci, kteří nastoupili do 1. třídy
- žáci, kteří přestoupili na 2. stupeň ZŠ
- žáci, kteří přešli z jiné ZŠ
- žáci, kteří jsou nemocní a mají dlouhodobou absenci
- žáci, u kterých nastala změna rodinné situace
- žáci s nedostatečnou podporou rodiny – s nepodporujícím domácím prostředím
- žáci, kteří neovládají český jazyk jako rodný jazyk a nástroj výuky

Neúspěch ve škole se může projevit neprospěchem, porušováním školního řádu, záškoláctvím, problematickým postavením v třídním kolektivu. Na pedagogické radě školy je vyhodnocována situace ve vzdělávání žáků ohrožených školním neúspěchem a všichni jsou s ní seznámeni. V případě zhoršení školního prospěchu jsou neprodleně informováni rodiče. Pracovník ŠPP spolu s třídním učitelem a vyučujícím daného předmětu projedná na schůzce ve škole se zákonnými zástupci neprospívajícího žáka jeho studijní výsledky a navrhne možnosti řešení. V případě potřeby či zájmu je nabídnuto neprospívajícímu žákovi a jeho zákonným zástupcům zprostředkování spolupráce s odborníky z PPP a SVP.

Úspěšnost ve škole je podmíněna mnoha faktory. Úspěch žáka ve škole nezávisí jenom na jeho schopnostech, ale i na jeho sebehodnocení a míře sebedůvěry.

Problémy žáka ve vyučovací hodině

- nerozumí výkladu
- neumí pracovat s učebnicemi a jinými texty
- jeho pracovní tempo je pomalé, nezvládá udržet tempo s pracovní skupinou
- nedokáže určit, co je podstatné
- neumí udržet pozornost při výuce, je snadno unavitelný či vyrušitelný

Problémy s domácí přípravou

K problémům s domácí přípravou vede nejčastěji:

- slabá vůle (nedokáže se přinutit k domácí přípravě)
- nedostatek návyků pro samostudium (neumí vybrat důležité, učí se z paměti bez pochopení látky, nezvládá větší celky, nemá vytvořený systém učení)
- neví, kdy se učit, aby učení bylo efektivní – nezvládá svůj time management
- nemá doma podnětné a podporující prostředí

Ostatní problémy negativně ovlivňující studium

- stres z neprospěchu
- útky před problémy
- dlouhodobé zdravotní problémy

- změna bydliště - dojíždění
- problémy v rodině (rozchod rodičů, úmrtí v rodině, špatná ekonomická situace rodiny)
- problémy v sociálním prostředí vrstevníků
- psychické problémy vyplývající ze změny státu, strachu z války

Formy práce s neúspěšnými žáky

Pro úspěšnost programu jsou podstatné především formy a metody práce využívané učitelem, ke kterým zejména patří:

- snažíme se problém zachytit co nejdříve a odhalit příčiny neúspěšnosti
- úzce spolupracujeme s PPP, SPC, školním psychologem, rodiči
- doporučujeme rodině vhodné odborníky, kteří jim s řešením problému pomohou (psycholog, psychiatr, OSPOD)
- uplatňujeme individuální přístup k žákům, respektujeme jejich individuální tempo a posilujeme motivaci žáků, učíme je pracovat s chybou vhodnou zpětnou vazbou
- nabízíme žákům doučování
- pro zjišťování úrovně vědomostí a dovedností žáků volíme takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a posilují pozitivní motivaci
- v hodnocení se zaměřujeme na pozitivní výkony žáka, a tím podporujeme jeho pozitivní motivaci k učení
- jednostranně nezdůrazňujeme nedostatky a chyby žáka
- užíváme podpůrných aktivit, aby měl žák ve vyučování možnost uspět – ujistíme se, že žák rozumí cílům hodiny; při práci mu učitel pomáhá dojít k cíli hodiny; oznamujeme písemné práce, umožňujeme opravný pokus
- o problémech žáka ve výuce včas informujeme rodiče
- používání podpůrných pomůcek při samostatné práci – přehledy, tabulky, kalkulačky (dle charakteru předmětu), které pomohou žákovi lépe se orientovat v učivu

Nástroje na koordinaci péče o žáky se SVP

- **Plán pedagogické podpory**
- **Individuální vzdělávací plán**
 - podpůrné opatření v rámci 2. – 5. stupně, tvoříme ho na základě doporučení ŠPZ, po podpisu informovaného souhlasu a podání žádosti zákonným zástupcem
- **Předmět speciálně pedagogické péče**
 - zařazení žáka do skupiny jen na základě doporučení ŠPZ, náplň je dána v doporučení
- **Asistent pedagoga**
 - personální podpora je vždy daná doporučením ŠPZ
- **Doporučení ze ŠPZ**
 - vyučující jsou seznámeni s doporučením pro daného žáka - Poskytovaná podpůrná opatření na aktuální školní rok

Konkrétní postupy při předcházení školní neúspěšnosti

1) Nástup žáka do školy

-oblast prevence

- adaptační pobyty žáků 1. ročníků (před nástupem do školy)
- pozitivní motivace - zažívat ve škole příjemné věci a úspěch
- hodnocení žáků vzhledem k jejich osobnímu pokroku, využívání sebehodnocení žáků a formy účinné zpětné vazby, formativní hodnocení

- pokud dítě začne selhávat, je třeba co nejdříve zjistit, proč selhává a podpořit ho, informovat o tom rodinu
- komunikace s rodiči – rodičům je nutné vše vysvětlit, komunikovat s nimi (pomoc školního psychologa)

-oblast intervence

- pokud dítě začne selhávat, je nutné upravit vyučovací metody
- všechny postupy je vhodné vysvětlit rodičům, aby mohli podobně přistupovat k dětem doma při přípravě na vyučování – zacílení na konkrétní problém
- pokud dítě výrazně selhává – nutná přesná diagnostika příčin problému – konzultace se školním psychologem, školním speciálním pedagogem

2) Přestup žáka na druhý stupeň

- dopřát čas na adaptaci
- komunikace mezi učiteli navzájem – předávání zkušeností, jak žáci pracovali, jaká byla pravidla hodnocení, jak se řešili různé problémové situace
- adaptační pobyt žáků 6. tříd

3) Změna školy

- změna školy znamená změnu školního vzdělávacího programu – soulad musí zajistit vyučující
- neznámá to, že je povinností učitelů žáka vše doučit (za změnu školy je odpovědný rodič), ale je vhodné žákovi vytvořit podpůrnou síť – komunikace učitel – rodič – žák – informovanost, jak žák zvládá adaptaci atd.

4) Nemoc, zvýšená omluvená absence

- při dlouhodobé nemoci je třeba s rodinou žáka úzce spolupracovat, zajistit doplňování učiva, ulehčit návrat žáka po nemoci do školy – učivo je vkládáno do učeben Classroom, případně zasíláno rodičům emailem
- sledovat absenci žáka – zda krátkodobé absence z důvodu návštěvy lékaře, nevolností, rodinných důvodů nejsou pravidelné v době, kdy se píše prověrka, kdy má být žák zkoušen, zda se nejedná o konkrétní dny v týdnu, zde je nutná spolupráce vyučující daného předmětu – třídní učitel, třídní učitel – zákonný zástupce

5) Změna situace v rodině

- můžeme pomoci, pokud dobře známe situaci, pokud je dobré klima a vzájemná důvěra
- sledujeme nejen velmi slabé žáky, ale také ty, kteří se výrazně zhoršili, začali být vůči plnění školních povinností apatičtí, zhoršilo se chování – nutné vždy řešit – osobní schůzka
- rodiči v případě potřeby doporučit odbornou pomoc – např. školního psychologa ve škole nebo mimo školu

6) Špatná sociální situace

- podat žákovi pomoc a podporu
- ohlídat, aby se dítě nestalo terčem posměchu
- řešit problém s rodiči
- v případě přetrvávajících problémů kontaktovat příslušný OSPOD
- nabídka spolupráce s neziskovými organizacemi

7) Závadové chování, záškoláctví

- porušení školního řádu nepřehlížet
- pokud nepomůže prevence, závadové chování řešit v souladu se školním a sankčním řádem
- důsledné řešení zvýšené omluvené absence
- vždy informovat rodiče

8) Problémy žáků z Ukrajiny

- problém jazykové bariéry – nutnost co nejrychlejšího zvládnutí českého jazyka na co nejvyšší možné úrovni (dle věku a schopností dítěte)
- komunikace třídních učitelů se zákonnými zástupci žáků z Ukrajiny

Základní škola, Uherské Hradiště, Za Alejí 1072, příspěvková organizace
STRATEGIE PREVENCE ŠKOLNÍ NEÚSPĚŠNOSTI 2024/2025 (příloha MPP)

Výchovný poradce – Mgr. Dana Šimíková

Školní psycholog – Mgr. Veronika Frolíková

Metodik prevence – Mgr. Kristýna Horáková

Kariérní poradce – Mgr. Petra Grebeníčková

Speciální pedagog – Mgr. Terezie Jokl

Zástupce ředitele školy - Mgr. Marie Holčíková

Ředitel školy - Mgr. Vratislav Brokl

V Uherském Hradišti dne 29. 8. 2025

Vratislav Brokl, ředitel školy
